

Vlaams
Parlement

stuk **1615** (2011-2012) – Nr. 3
ingediend op 27 juni 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 19 maart 2004
betreffende het lokaal sociaal beleid

Verslag

Namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid
uitgebracht door mevrouw Lies Jans

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Tom Dehaene.

Vaste leden:

de heer Tom Dehaene, de dames Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack;
de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Vera Van der Borght;
de dames Mia De Vits, Else De Wachter;
de dames Lies Jans, Helga Stevens;
mevrouw Ulla Werbrouck;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de dames Sonja Claes, Griet Coppé, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
de dames Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:

1615 (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Advies parlementaire commissie

INHOUD

1. Toelichting door de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
2. Algemene bespreking	6
3. Artikelsgewijze bespreking	6
4. Stemming	8

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid besprak het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid tijdens haar vergadering van dinsdag 26 juni 2012.

1. Toelichting door de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Dit ontwerp van decreet wijzigt het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid met de bedoeling het in overeenstemming te brengen met het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd of het Planlastendecreet.

Met het Planlastendecreet wil de Vlaamse Regering een bijdrage leveren aan de vermindering van de plan- en rapporteringsverplichtingen voor lokale en provinciale besturen en uitvoering geven aan het Vlaamse regeerakkoord. Concreet betekent dit dat de verschillende plannen die lokale besturen moeten maken geïntegreerd worden in één meerjarenplan, legislatuurgebonden en afgestemd op de lokale beheers- en beleidscyclus.

In het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid wordt het lokaal sociaal beleid omschreven als het geheel van beleidsbepalingen en acties van een lokaal bestuur en de acties van lokale actoren met het oog op het garanderen van de toegang van elke burger tot de rechten vastgelegd in artikel 23 en artikel 24, §3, van de Grondwet. Het lokaal sociaal beleid moet daarenboven gericht zijn op een maximale toegankelijkheid van de dienstverlening voor elke burger en een optimaal bereik van de beoogde doelgroep. Elk lokaal bestuur dient hiertoe een sociaal huis te realiseren dat minimaal een informatie-, loket- en doorverwijsfunctie heeft.

Om dit lokaal sociaal beleid te realiseren, moest het lokaal bestuur één lokaal sociaal beleidsplan opmaken, een meerjarenplan voor de duur van zes jaar, met een tussentijdse evaluatie en bijsturing na drie jaar. In het decreet worden de verschillende elementen weergegeven die het lokaal sociaal beleidsplan moest bevatten: een omgevingsanalyse, een geïntegreerde visie op het lokaal sociaal beleid, de planning van de verschillende acties en de lokale middelen, de taakverdeling en afspraken tussen de gemeente en het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) met betrekking tot de uitvoering van de acties en de coördinerende rol van het lokale bestuur, daarnaast moest ook een beschrijving gegeven worden van de wijze waarop de bevolking en de lokale actoren betrokken werden bij de voorbereiding, de uitvoering en de voortgang van het lokaal sociaal beleid. In het decreet wordt ook de wijze vastgelegd van goedkeuring door de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn en kennisgeving aan de Vlaamse overheid.

Het in overeenstemming brengen van het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid met het Planlastendecreet, betekent dat er geen afzonderlijk lokaal sociaal beleidsplan meer moet worden opgemaakt en dat het lokaal sociaal beleid opgenomen wordt in de strategische meerjarenplanning van de lokale besturen.

Een degelijk en krachtig lokaal sociaal beleid moet steunen op de samenwerking tussen de gemeente en het OCMW. Het feit dat beide vanuit de organieke regelgeving een strategisch meerjarenplan moeten opstellen, mag niets afdoen aan de dwingende noodzaak om het relevante onderdeel lokaal sociaal beleid op te maken vanuit een gemeenschappelijk te doorlopen planningsproces. Dit proces moet vertrekken vanuit een geïntegreerde visie op lokaal sociaal beleid en uitmonden in doelstellingen en acties.

De noodzaak tot samenwerking wordt overigens ook bevestigd in het beleid van de Vlaamse Regering, onder andere door de nu reeds bestaande mogelijkheid om de functies van voorzitter van het OCMW en de schepen voor Sociale Zaken in één persoon te

verenigen en de vanaf 2013 opgelegde verplichting tot opname van de voorzitter van het OCMW in het College van Burgemeester en Schepenen.

De uitvoering van het gezamenlijke planningsproces verloopt uiteraard complementair, vanuit de respectievelijke bevoegdheden en opdrachten van de gemeente en het OCMW, vastgelegd in de organieke regelgeving.

In het gezamenlijke planningsproces moeten de dialoog en de participatie nadrukkelijk aan bod komen. Bevolking en lokale actoren moeten betrokken worden bij de voorbereiding, de uitvoering en de voortgang van het lokaal sociaal beleid. Omdat lokale actoren begrepen kunnen worden als georganiseerde actoren, is het ook noodzakelijk de inbreng van de niet-georganiseerde lokale actoren op te nemen. Ze behoren vaak tot de meest kwetsbare doelgroepen.

Lokale besturen hebben in het kader van het lokaal sociaal beleid een regiefunctie en een coördinerende rol. Sociale problemen hebben weliswaar vaak complexe oorzaken, maar vergen veelal een lokale aanpak en staan hoog op de agenda van lokale overheden. In die zin hebben lokale besturen een belangrijke rol in het realiseren en ondersteunen van samenwerking tussen lokale besturen en lokaal of bovenlokaal werkende actoren. Het aanbieden van adequate antwoorden en oplossingen kan de grenzen en de mogelijkheden van een gemeente overstijgen. In overeenstemming met het witboek Interne Staatshervorming (*Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1088/1) kan het bovenlokale niveau ook mee ingevuld worden via intergemeentelijke samenwerking.

Voor de ondersteuning van het lokaal sociaal beleid door de Vlaamse overheid wordt niet in afzonderlijke structurele subsidies voorzien. Er kan ingeschreven worden op de Vlaamse beleidsprioriteiten, zoals bepaald in het Planlastendecreet en op de daarmee verbonden mogelijkheid om subsidies aan te vragen.

Dit ontwerp van decreet zorgt voor een verdere vereenvoudiging van de regelgeving door zich te conformeren aan de regels van het Planlastendecreet. De geïntegreerde visie op lokaal sociaal beleid, de samenwerking tussen lokale besturen onderling en de samenwerking met de lokale actoren, alsook de participatie van bevolking en lokale actoren worden samen met de reeds op gang gezette dynamiek, uitdrukkelijk bevestigd.

De Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SAR WGG) heeft bij brief van 31 januari 2012 advies uitgebracht over het ontwerp van decreet. De raad onderschrijft de opname van het lokaal sociaal beleidsplan in de meerjarenplanning. Volgens de raad biedt dit perspectief op integraal en beleidsdomeinoverschrijdend beleid op lokaal niveau. Ook doet de afstemming met de beleidscyclus de kansen van beleidsuitvoering stijgen. De raad stelt ten slotte nog: “De opname van betrokkenheid van de bevolking in het decreet – in het bijzonder de meest kwetsbare doelgroepen (artikel 3, §3) – is evenzeer een goede zaak.” De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen heeft bij brief van 15 februari 2012 bevestigd dat hij zich aansluit bij het advies van de SAR WGG.

Het advies van de Raad van State werd grotendeels gevolgd. Op de opmerking van de Raad van State met betrekking tot de temporele werking van het ontwerp van decreet werd niet ingegaan, omdat deze werking volledig is afgestemd op het Planlastendecreet.

De minister verwijst afrondend naar het gunstige advies van de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme.

2. Algemene bespreking

Mevrouw *Katrien Schryvers* is ervan overtuigd dat alle lokale besturen de nobele doelstelling van dit ontwerp van decreet, namelijk de planlasten verminderen, waarderen. Nog belangrijker is dat dit ontwerp van decreet het lokaal sociaal beleid beter zal integreren in de strategische meerjarenplanning. Het belang van het lokaal sociaal beleid zal over alle beleidsdomeinen sterk toenemen. De spreekster gelooft sterk in de samenwerking tussen gemeente en OCMW omdat ze de drempel tot het OCMW verlaagt. Het OCMW bereikt meer mensen. De aandacht voor zij die het moeilijk hebben, neemt in elk beleidsdomein toe.

Mevrouw *Lies Jans* steunt dit ontwerp van decreet dat een nieuwe stap zet in de interne staatshervorming. De Vlaamse overheid zet de grote lijnen uit. Het lokale niveau werkt autonoom binnen het Vlaamse kader. Dit ontwerp van decreet verlaagt de planlasten voor de lokale besturen maar ook de Vlaamse betutteling. De Vlaamse overheid verwacht niet langer elk jaar een rapport of een evaluatie. De tijd die daarin wordt gestoken, kan nuttiger besteed worden. Een gezamenlijk lokaal sociaal beleid zal voortaan geïntegreerd worden in het omvattende gemeentelijke beleid. Niet alleen OCMW en gemeente krijgen een rol toebedeeld. Alle andere betrokken actoren worden geacht na te denken over en mee te werken aan de uitbouw van het lokaal sociaal beleid.

De heer *Tom Dehaene* schaaft zich achter dit ontwerp van decreet. In de gemeenten waar al een lokaal sociaal beleidsplan wordt opgemaakt, is dankzij de samenwerking tussen alle betrokken actoren een dynamiek ontstaan. Samenwerking en dynamiek hebben het lokaal sociaal beleid samen een prominente plaats gegeven op de politieke agenda. Onder de nieuwe regeling zal met dezelfde dynamiek een omvattend en gemeenschappelijk plan opgesteld worden.

Mevrouw *Mieke Vogels* is het eens met de heer Dehaene. Dit ontwerp van decreet biedt de kans om het sociale beleid te verankeren binnen andere bevoegdheden, maar veel zal evenwel afhangen van de ingesteldheid van het lokaal bestuur. Minder planlasten is niet hetzelfde als minder betutteling. De lijst van Vlaamse betuttelingen blijft lang.

Mevrouw *Lies Jans* benadrukt dat dit ontwerp van decreet een grote stap vooruit betekent. Plannen opmaken en evalueren kost heel wat kostbare tijd. De spreekster wijst mevrouw Vogels erop dat zij tijdens debatten over armoede steevast pleit tegen studies en onderzoek, en voor een aanpak op het terrein.

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat gemeenten die een ambtenaar lang hebben laten schrijven aan een plan, het lokaal sociaal beleidplan verkeerd hebben begrepen. Het lokaal sociaal beleidplan moet in de eerste plaats alle betrokken partners samenbrengen. Het lokaal sociaal beleidplan is eigenlijk maar een verslag van dat overleg. De spreekster benadrukt dat de gemeenschappelijke aanpak ook onder de nieuwe regeling behouden moet blijven.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 en 2

De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 3

Minister *Jo Vandeurzen* verduidelijkt dat artikel 4 van het decreet van 19 maart 2004 de verplichting voor een lokaal bestuur bevat om een lokaal sociaal beleidsplan op te maken en de inhoud ervan bepaalt. Aangezien het Planlastendecreet de bepalingen inzake plan-

ning en rapportering bevat wordt artikel 4 integraal vervangen door nieuwe bepalingen. De verplichte opmaak van een afzonderlijk lokaal sociaal beleidsplan wordt opgeheven, het lokaal sociaal beleid wordt uitgetekend in de strategische meerjarenplannen van zowel gemeente als OCMW.

Bij het ontwikkelen van een lokaal sociaal beleid in de strategische meerjarenplannen is een sterke samenwerking tussen gemeente en OCMW cruciaal. Daarom wordt voor het lokaal sociaal beleid een gezamenlijk planningsproces doorlopen waarbij vanuit een geïntegreerde visie op lokaal sociaal beleid doelstellingen en acties worden geformuleerd. Bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het lokaal sociaal beleid is participatie van alle lokale actoren en de meest kwetsbare doelgroepen de sleutel tot dialoog en betrokkenheid.

Om antwoorden te bieden op de uitdagingen inzake lokaal sociaal beleid hebben lokale besturen een coördinerende rol en een regierol. Ze stimuleren en ondersteunen daartoe ook de samenwerking en afstemming met alle relevante partners en actoren. De uitvoering van het lokaal sociaal beleid gebeurt uiteraard complementair vanuit de bevoegdheden en opdrachten van gemeente en OCMW.

Het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd is van toepassing op het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid. Op die manier hoeven de regels inzake planning en rapportering niet in het decreet lokaal sociaal beleid te worden hernomen.

Artikel 3 wordt met 8 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 4

Minister Jo Vandeurzen zegt dat artikel 5 van het decreet van 19 maart 2004 de relatie tussen het lokaal sociaal beleidsplan en andere beleidsplannen bepaalt. De beweging die door het Planlastendecreet gemaakt wordt om de beleidsplannen te integreren in één meerjarenplan, maakt deze bepaling zonder voorwerp.

Artikel 4 wordt met 8 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 5

Volgens artikel 6 van het decreet van 19 maart 2004 coördineert het lokaal bestuur het lokaal sociaal beleid. Dit staat ook al in het nieuwe artikel 4, §2, tweede zin. Bijgevolg wordt artikel 6 van het huidige decreet opgeheven, aldus minister Jo Vandeurzen.

Artikel 5 wordt met 8 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 6

Minister Jo Vandeurzen verduidelijkt dat de bepalingen uit artikel 7 van het decreet van 19 maart 2004 door de aanpassing aan het Planlastendecreet zonder voorwerp worden.

Artikel 6 wordt met 8 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 7

Volgens minister Jo Vandeurzen vermeldt artikel 8 van het decreet van 19 maart 2004 de doelstelling van lokaal sociaal beleid. Er wordt een zin toegevoegd waarin de Vlaamse Regering in het raam van haar kaderstellend beleid beleidsprioriteiten kan bepalen waar-

aan lokale besturen op lokaal niveau invulling kunnen geven in hun strategische meerjarenplannen.

Artikel 7 wordt met 8 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 8 tot en met 10

De artikelen 8 tot en met 10 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

4. Stemming

Het ontwerp van decreet wordt met 8 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Tom DEHAENE,
voorzitter

Lies JANS,
verslaggever